

končarevac

Zagreb, listopad 2024. - godišće LX - broj 1501

TISKANICA: Poštarna na placena u poštanskom uredu 10000 ZAOPRE / IMPRIME: Bulevar de poste 10000 Zagreb Croatia port.paye

IZ SADRŽAJA

GENERATORI I MOTORI ZAVRŠILI PROJEKT NOVE HE GRATKORN U AUSTRIJI
POSLOVANJE GRUPE KONČAR ZA SIJEČANJ - RUJAN 2024. GODINE
U KPT-u ISPITAN PRVI TRANSFORMATOR ZA NJEMAČKI TENNET
GRUPA KONČAR NA 16. SIMPOZIJU O VOĐENJU ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA

SADRŽAJ

NASLOVNA STRANICA:

Jedan od dva GIM-ova generatora u sklopu nove HE Gratkorn u Austriji

končarevac

Časopis KONČAR – Elektroindustrije d.d. za proizvodnju i usluge
Mjesečnik
Osnivač i izdavač: KONČAR d.d.
Zagreb, Fallerovo šetalište 22

- 04 POSLOVANJE SIJEČANJ - RUJAN**
Knjiga narudžbi, *backlog*, dosegla iznos od gotovo 2 milijarde eura
- 05 UPRAVA KONČAR d.d.**
Novi član Uprave Mario Radaković
- 07 ENERGETSKI TRANSFORMATORI**
Izaslanstvo njemačke Uprave Siemens Energyja na čelu s Cristianom Bruhom posjetilo KPT gdje je u tijeku projekt proširenja i modernizacije proizvodnje
- 09 KONČAR d.d.**
Završen remont generatora na HE Mtera u Tanzaniji
- 09 GENERATORI I MOTORI**
U rad puštena nova Hidroelektrana Gratkorn pokraj Graza za koju je GIM isporučio dva generatora
- 10 ELEKTRONIKA I INFORMATIKA**
U tijeku realizacija isporuke i ugradnje statičkih pretvarača za spavaće vagona HŽ PP-a
- 12 MJERNI TRANSFORMATORI**
Nastavak isporuka za češko tržište
- 12 APARATI I POSTROJENJA**
Nova isporuka 22 kV postrojenja na Tajland
- 13 DALEKOVOD**
Ugovoren projekt vrijedan više od 30 milijuna eura u Njemačkoj
- 15 TEAM BUILDING KONČAR**
Jedinstven događaj okupio 120 menadžera iz cijele Grupe KONČAR te Dalekovoda, kao njezina člana
- 22 DANI FSB-a**
KONČAR tradicionalno u raznim oblicima surađuje s Fakultetom te je i ove godine bio platinasti sponzor događanja
- 27 INSTITUT ZA ELEKTROTEHNIKU**
Danu otvorenih vrata za obitelji zaposlenika i prijatelja i ove se godine posebno radovalo sedamdesetak djece svih uzrasta

Glavna i odgovorna urednica: Vlatka Kamenić Jagodić
Novinarka-urednica: Marina Mladić
Grafički urednik: Krešimir Siladi
Dizajn: Pink moon d.o.o.
Lektura: Kristina Kirschenheuter
Telefoni redakcije: 01 3655 151 i 01 3667 432
Redakcijski e-mail: koncarevac@koncar.hr
E-mail adrese: vlatka.kamenicjagodic@koncar.hr, marina.mladic@koncar.hr
Adresa redakcije: Fallerovo šetalište 22
Tisak: Kerschhoffset d.o.o.

11

DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI

Ugovoren vrijedan
posao u Njemačkoj

14

DALEKOVOD

Dalekovod Grupa
svečanom je
Akademijom
u Hrvatskom
narodnom
kazalištu u Zagrebu
proslavila 75 godina
poslovanja

16

16. SIMPOZIJ O VOĐENJU ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA

KONČAR tradicionalni sudionik simpozija koji je u Cavtatu okupio oko 800 akreditiranih stručnjaka i znanstvenika iz elektroenergetske struke

Vlatka Kamenić Jagodić

Lice s naslovnice ovih je dana svakako ono Donalda Trumpa, novog starog republikanskog predsjednika SAD-a. Amerika je očito željela drastične promjene, no pitanje je kako će se te promjene odraziti na Europu i Hrvatsku. Današnji globalni poredak izgleda bitno drugačije od onog prije osam godina kad je Trump izabran prvi put. Tada je Njemačka bila ekonomska i gospodarska sila, a Europa je uspješno držala korak s Amerikom.

Trump je u kampanji najavljivao da ponovno planira povući SAD iz Pariškog sporazuma što bi značilo smanjenje američke suradnje u globalnim klimatskim inicijativama i ogroman negativni utjecaj na klimatske napore EU-a. Mediji su uglavnom izvještavali o tome da je moguć povratak na politike koje favoriziraju fosilna goriva i smanjuju subvencije za obnovljive izvore energije. Za razliku od prošlih ugovora, poput Kyoto protokola, Pariški sporazum je prilagodljiviji te se oslanja na političku i gospodarsku volju zemalja umjesto na pravne kazne. Prema članku 4. Pariškog sporazuma, zemlje potpisnice se imaju pravo povući iz Sporazuma, a čitav proces traje 12 mjeseci. Zemlje, također, imaju pravo na izmjene svojih ciljeva smanjenja emisija. Trumpova pobjeda, dakle, može postaviti nove prepreke za napredak klimatskih politika, ali i izazvati otpor industrija i država koje su uložile znatna sredstva upravo u čistu energiju.

Mnoštvo se kontroverzi veže uz Trumpove najave. S jedne strane, obećao je poticaje za domaću industriju, posebno automobilsku, kako bi smanjio ovisnost SAD-a o uvozu, posebno onom iz Kine. S druge strane, ako ograniči sredstva za zelenu tranziciju iz *Inflation Reduction Acta*, moglo bi doći do pada u industriji električnih vozila i čiste energije u SAD-u, što bi ugrozilo američka radna mjesta. Istovremeno, proteklih dana Trump je imenovao Elona Muska i Viveka Ramaswamyja da zajedno vode novostvoreni Odjel za učinkovitost Vlade, čime daje još više utjecaja, prema Forbesu, najbogatijem čovjeku na svijetu.

Promjena američkog stajališta prema NATO-u i Ukrajini dodatno će imati znatan utjecaj na Europu. Najgori scenarij bio bi potpuno povlačenje Amerike iz NATO-a, što je prema mišljenju stručnjaka najmanje vjerojatno. Također, velika je neizvjesnost kako Trump misli zaustaviti rat u Ukrajini, jer svako popuštanje Rusiji može imati ozbiljne implikacije na sigurnost Europe. Jedan od hrvatskih zastupnika u Europskom parlamentu rekao je da je i prije Trumpove pobjede bilo jasno da Amerika i Europa nemaju potpuno jednak interes oko rata u Ukrajini. „Međutim, jasno je također da će se i unutar NATO-a, ali i transatlantskoj suradnji pokušati naći načina da odnosi s Amerikom ostanu dobri, ne samo u području obrane, nego i u jednom širem gospodarskom smislu“, istaknuo je.

Neovisno o političkim uvjerenjima i stavovima, Trumpova pobjeda zove na buđenje EU-a i predstavlja poticaj da se konačno osovi na vlastite noge. Pred Europom je možda najteži ispit ikad – hoće li brzom prilagodbom gospodarskih politika uspjeti ostati u igri sve žešće globalne ekonomske utakmice?

POSLOVANJE GRUPE KONČAR ZA SIJEČANJ - RUJAN 2024. GODINE

Knjiga narudžbi, backlog, dosegnula iznos od **gotovo 2 milijarde eura**

Jasminka Belačić

U prva tri kvartala 2024. godine konsolidirani rezultati poslovanja Grupe KONČAR ostvareni su u iznosima većim od planiranih i znatno većim od ostvarenih u istom razdoblju prošle godine. Izrazito dobre rezultate ostvarila su društva Grupe KONČAR koja posluju u području prijenosa i distribucije električne energije i to prije svega KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori (D&ST) čiji je neto rezultat 2,8 puta veći od ostvarenog u istom razdoblju prošle godine. Uz D&ST znatno bolje rezultate ostvarila su društva KONČAR – Mjerni transformatori i Dalekovid Grupa. Sva društva Grupe u izvještajnom razdoblju poslovala su s pozitivnim rezultatom.

Profitne marže Grupe KONČAR zadržale su se na rekordnoj razini te je nastavljen pozitivan trend ugovaranja i *backloga* koji pokazuju da će plan za ovu godinu biti premašen, a ugovoreni poslovi za sljedeću godinu ulijevaju opravdani optimizam da će se dobri rezultati nastaviti i u sljedećem razdoblju.

Konsolidirani prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostvareni su u iznosu od 734,6 milijuna eura, što je 133,5 milijuna eura ili 22,2 posto više u odnosu na ostvarenje u prva tri kvartala 2023. godine. Trend rasta izvoza nastavio se i dalje tako da je udio prihoda od prodaje proizvoda i

usluga na inozemnom tržištu u ukupnim prihodima od prodaje dosegnoo udio od gotovo 73 posto (u istom razdoblju prošle godine iznosio je 67,2 posto). Izvoz je ostvaren u iznosu od 534,3 milijuna eura, što je

”

Uz odličnu ugovorenost za dolazeću godinu, ali i godine koje slijede, očekuje se daljnji rast svih segmenata poslovanja. Naglasak je na nastavku investicijskog ciklusa kojim se osuvremenjuje proizvodni portfelj usmjeren na energetske tranziciju, daljnjem unaprjeđenju operativnog modela koji će omogućiti jačanje tržišnih kompetencija

za 130,4 milijuna eura ili 32,3 posto više u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

I dalje je najznačajniji izvoz ostvaren u zemlje Europske unije i to u iznosu od 398,2 milijuna eura, što je čak 35,3 posto više od

ostvarenog za isto razdoblje prošle godine.

Ostvarena neto dobit iznosi 116,6 milijuna eura, što je 141,4 posto više od ostvarenja u tri tromjesečja 2023. godine. EBITDA je veća za 75,5 milijuna eura i iznosi 139,5 milijuna eura, a EBITDA marža iznosi 19 posto.

Visoke stope rasta prihoda i još više neto dobiti u posljednje četiri godine nisu prošli nezamijećeno u investicijskoj javnosti te je cijena dionice u posljednjih mjesec dana premašila iznos od 400 eura po dionici, a tržišna kapitalizacija dosegla je iznos od 1 milijarde eura.

Ukupno novougovoreni poslovi za tri tromjesečja ove godine iznose 1,28 milijardi eura, pri čemu je važno naglasiti da su ugovori na inozemnim tržištima dosegli iznos od gotovo 1 milijarde eura (76,5 posto). Otvorene obveze, *backlog*, na kraju rujna ove godine iznose 1,96 milijardi eura, pri čemu su ugovori za 2025. i sljedeće godine dosegli iznos od 1,52 milijarde eura.

Uz odličnu ugovorenost za dolazeću godinu, ali i godine koje slijede, očekuje se daljnji rast svih segmenata poslovanja. Naglasak je na nastavku investicijskog ciklusa kojim se osuvremenjuje proizvodni portfelj usmjeren na energetske tranziciju, daljnjem unaprjeđenju operativnog modela koji će omogućiti jačanje tržišnih kompetencija te na razvoju ljudskih potencijala koji su temelj svih naših uspjeha.

Održane dvije sjednice Nadzornog odbora KONČARA

Nadzorni odbor KONČARA d.d. tijekom listopada 2024. godine održao je dvije sjednice.

Na sjednici održanoj 18. listopada član Uprave zadužen za područje financija Josip Lasić podnio je ostavku s učinkom od 31. prosinca 2024. godine zbog prelaska na novu dužnost izvan Grupe KONČAR. Na istoj sjednici Mario Radaković podnio je ostavku na članstvo u Nadzornom odboru s učinkom od 31. prosinca 2024. godine te je imenovan članom Uprave za financije na razdoblje od 1. siječnja 2025. do 21. siječnja 2028. godine. Mario Radaković je od 2020. godine bio član Nadzornog odbora KONČARA d.d.

Nadzorni odbor i Uprava KONČARA d.d. zahvalili su Josipu Lasiću na uspješnoj suradnji i doprinosu iznimnim rezultatima koje je Grupa KONČAR ostvarila u posljednjih pet godina te mu žele puno uspjeha u daljnjim osobnim i poslovnim pothvatima.

Na sjednici održanoj 31. listopada Uprava Društva prezentirala je rezultate poslovanja za razdoblje siječanj – rujan 2024. godine. Uz ostvarene rezultate za tri tromjesečja ove godine koje je Nadzorni odbor primio na znanje, Uprava društva izvijestila je Nadzorni odbor o očekivanjima i procjeni poslovanja do kraja godine. Dostupni podatci i procjene poslovanja ukazuju na daljnji rast svih segmenata poslovanja i ostvarenje zadanih planova za 2024. godinu.

Od ostalih korporativnih aktivnosti Radničko vijeće KONČARA d.d. imenovalo je Lovru Jurišića članom Nadzornog odbora KONČARA d.d. kao predstavnikom radnika, s početkom od 30. listopada 2024. godine. Mandat imenovanom predstavniku radnika u Nadzornom odboru Društva traje četiri godine.

Zbog isteka mandata predstavnika Kapitalnog fonda koji su članovi Nadzornog odbora KONČARA d.d., Kapitalni fond je 7. studenoga 2024. godine dostavio Izjavu o imenovanju članova Nadzornog odbora KONČAR – Elektroindustrije d.d. prema kojoj se od 17. prosinca 2024. godine na mandat od 4 (četiri) godine imenuju sljedeći članovi: dr. sc. Zvonimir Savić, izv. prof. dr. sc. Maja Martinović i dr. sc. Darko Horvatin. Svi navedeni predloženi članovi bili su članovi Nadzornog odbora i u prijašnjem sazivu. *J. Belačić*

Mario Radaković – novi član Uprave KONČAR d.d.

Mario Radaković (1974.) u Upravu KONČARA dolazi s pozicije člana Nadzornog odbora KONČAR d.d. u kojem je bio član Revizijskog odbora i Odbora za strateški razvoj.

Karijeru je započeo kao analitičar u IT konzultantskoj tvrtki Accenture u Frankfurtu. S početkom mirovinske reforme 2002. godine prelazi u PBZ Croatia osiguranje za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima kao analitičar i fond menadžer, a od 2007. godine kao član Uprave. Odlukom Sabora 2012. godine imenovan je članom Upravnog vijeća Hanfe na mandat od šest godina. Tijekom mandata bio je predstavnik Hanfe u ESRB-u i Vijeću za financijsku stabilnost te SPO za EU projekte u Hanfi. U posljednje četiri godine radio je za tri tvrtke u većinskom vlasništvu mirovinskih fondova kao predsjednik, odnosno član Uprave i savjetnik te pokriva područje financija, kontrolinga, korporativnog upravljanja, upravljanja projektima i strateškog planiranja.

Radaković je diplomirao 2000. godine na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, smjer matematičke statistike i računarstva. Iz područja financija i upravljanja rizicima posjeduje licencu ovlaštenog upravitelja mirovinskog fonda, CFA (*Chartered Financial Analyst*) i SCR (GARP). U području IT/ITSM-a i upravljanja projektima vlasnik je certifikata ITIL Expert i PRINCE2 Practitioner.

Promjene u Upravi GIM-a

Na sjednici Nadzornog odbora KONČAR – Generatora i motora (GIM) održanoj 1. listopada 2024. godine donesena je odluka o promjenama u Upravi Društva. Dosadašnja dvočlana Uprava GIM-a postaje tročlana, a novim članom Uprave imenovan je Rafael Novaes Da Conceicao za razdoblje od 4. studenoga 2024. do 31. ožujka 2028. godine.

Tročlanu Upravu GIM-a sada čine Đuro Tatalović, predsjednik Uprave te Mario Đaković i Rafael Novaes Da Conceicao, članovi Uprave.

Međunarodna konferencija o poticanju izvoza

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) organizirala je početkom studenoga u Zadru 21. međunarodnu konferenciju o poticanju izvoza koja je okupila vodeće hrvatske izvoznike i gospodarstvenike, predstavnike banaka i izvozno-kreditnih agencija te predstavnike međunarodnih financijskih institucija s ciljem poticanja i jačanja izvoza te razmjene znanja i iskustava. Na konferenciji se razgovaralo o trenutačnoj ekonomskoj slici Hrvatske, kreditnim mogućnostima, izvoznim potencijalima, ali i aktualnim temama kao što su održivi razvoj i zelena tranzicija.

U panel raspravi *Deglobalizacija na djelu: kako fragmentacija međunarodne trgovine utječe na hrvatski izvoz* sudjelovao je i Gordan Kolak, predsjednik Uprave KONČARA. Raspravljalo se o geopolitičkim rizicima, klimatskim promjenama, kibernetičkoj (ne)sigurnosti te analiziralo kako multipolarni svijet utječe na slobodu trgovine i upravljanje navedenim prijetnjama.

Gordan Kolak (treći zdesna)

Na pitanje moderatora Vanje Ovčara iz HBOR-a – koju bi riječ izdvojio kao ključnu za uspješno nošenje sa svim izazovima o kojima se govorilo na panelu i zbog čega, Kolak je istaknuo: „Ljudi - aktivnosti privlačenja i zadržavanja talentiranih pojedinaca te ulaganja u razvoj ključnih zaposlenika bit će nam prioritet i u sljedećem razdoblju. Ako nastavimo predano ulagati u ljude

i znanje, nastaviti ćemo razvijati i samu kompaniju, ali i cjelokupnu društveno-gospodarsku zajednicu u kojoj djelujemo.“ Uz Kolaka na panelu su sudjelovali i Eva Usmani Capobianco, članica Upravnog odbora JGL-a; Marinko Došen, predsjednik Uprave AD Plastika; Zvonimir Viduka, direktor tvrtke ALTPRO te Svjetlan Stanić, predsjednik Uprave Stanić Grupe. [V. Kamenić Jagodić](#)

Foto: Mislav Klanac/Zadarski list

Ekonomska politika Hrvatske u 2025. godini

Hrvatsko društvo ekonomista održalo je u Opatiji od 6. do 8. studenoga 2024. godine 32. savjetovanje *Ekonomska politika Hrvatske u 2025. godini*. Ovo tradicionalno savjetovanje središnji je događaj za ekonomske stručnjake u Hrvatskoj, koji okuplja ključne donositelje poslovnih odluka te vodeće ljude iz političkog i javnog života.

Tijekom tri dana savjetovanja sudionici su se bavili aktualnim temama kao što su makroekonomske politike u 2025., energetska budućnost Hrvatske u 2050., kružna ekonomija, demografija, ali i pitanjem radne snage.

Na panel raspravi *Energetska vizija Hrvatske 2050.* sudjelovao je i predsjednik Uprave KONČARA Gordan Kolak. U svojem izlaganju govorio je o ogromnom doprinosu KONČARA hrvatskom elektroenergetskom sustavu kroz izgradnju dalekovoda, transformatorskih stanica i hidroelektrana.

Kolak je naglasio da je KONČAR regionalni predvodnik u elektroenergetici, urbanoj mobilnosti, obnovljivim izvorima energije i digitalnim rješenjima te jedan od najutjecajnijih europskih tehnoloških proizvođača za provedbu ciljeva zelene energetske tranzicije.

Bez obzira na najavu politika koje favoriziraju fosilna goriva i smanjenje subvencija za obnovljive izvore energije, trendovi koji su definirani Pariškim sporazumom i kasnije Europskim zelenim planom teško će se promijeniti od danas do sutra. [J. Belačić](#)

Projekt proširenja i modernizacije KPT-a

Cristian Bruch (u sredini)

zaslanstvo njemačke Uprave Siemens Energyja na čelu s Cristianom Bruchom, izvršnim direktorom, i Anne-Laure de Chamard, članicom Izvršnog odbora, boravilo je 10. listopada u Zagrebu gdje je održan radni sastanak s premijerom Andrejem Plenkovićem i njemačkim veleposlanikom u RH Nj. Eksc. Christianom Hellbachom. Sastao se i s predsjednikom Uprave KONČARA Gordanom Kolakom i predstavnicima KONČAREVIH društava te ključnim kupcima. Bruch je tom prilikom istaknuo veliki rast KONČAR – Energetskih transformatora (KPT), zajedničkog društva Siemens Energyja i KONČARA, naglasivši investicije i proširenje kapaciteta kao dio zajedničkog pothvata s Grupom KONČAR.

Tijekom posjeta održani su i susreti

sa zaposlenicima i talentima svih Siemens Energy društava u Hrvatskoj koji su u neformalnom razgovoru podijelili s gostima svoja iskustva i planove.

Posjet je zaokružen obilaskom KPT-a, gdje su u društvu domaćina Borisa Potočkog i Jasminke Živolić, predsjednika i članice Uprave KPT-a i suradnika, razgledali tvornicu i upoznali procese rada ne krijući zadovoljstvo viđenim. Posebno ih se dojmio napredak velike investicije u proširenje i modernizaciju tvornice, kojom će KPT znatno povećati godišnji proizvodni kapacitet, i to s trenutnih 22.000 MVA na čak 30.000 MVA do kraja 2026. godine.

Ovaj posjet pozitivno je djelovao i na KPT-ove zaposlenike, pružajući im poticaj i inspiraciju za daljnji rad. *M. Mladić*

Finsko izaslanstvo u KONČARU

Nedavno sklopljen ugovor o partnerskoj suradnji na unaprjeđenju mreže punionica za električna vozila u srednjoj i jugoistočnoj Europi između KONČARA i finskog Kempowera bio je povod posjeta veleposlanika Finske u Republici Hrvatskoj Nj. Eksc. Kallea Kankaanpääe, regionalnog direktora Business Finlanda (Državne agencije za inovacije i gospodarstvo) za jugoistočnu Europu Anttija Rahikke i gospodarske savjetnice pri finskom veleposlanstvu Laure Stojić.

Izaslanstvo su primili član Uprave KONČARA Petar Bobek, izvršna direktorica poslovnog područja Urbana mobilnost i infrastruktura Nina Dusper Sušić, direktor KONČAR – Elektronike i informatike Miroslav Macan i direktor inozemne prodaje u KONČARU d.d. Ivan Tomšić.

Gosti su upoznati s djelovanjem Grupe u svim njezinim poslovnim područjima, proizvodima i uslugama te raznim objektima i postrojenjima u koje je ugrađena oprema KONČARA. U razgovorima tom prigodom analizirana je dosadašnja suradnja KONČARA s gospodarstvom Finske te su razmatrane

Nj. E. Kalle Kankaanpää (drugi zdesna)

mogućnosti jačanja prisutnosti na novim područjima i projektima urbane mobilnosti.

Posljednje tri godine vrijednost izvoza KONČARA u tu zemlju ostvaren je u iznosu od oko 14 milijuna eura na godišnjoj razini, u kojem najveći udio imaju transformatori. *M. Mladić*

Zelena tranzicija kao prilika za investicije

U Rovinju je od 10. do 12. listopada 2024. održan *Masters of Building Fair*, događaj koji je okupio investitore, razvojne inženjere, arhitekta, agencije za nekretnine, građevinsku operativu, proizvođače i trgovce, financijske stručnjake, osiguravatelje, konzultante tehničkog, ekonomskog i pravnog usmjerenja, kao i stručnjake iz područja tehnologije i informacijske tehnologije iz cijele regije.

Na panelu *Zelena tranzicija kao prilika za investicije* sudjelovao je Miki Huljić, član Uprave KONČARA. Huljić je u svom izlaganju predstavio KONČAR i njegovu ulogu u energetske tranziciji.

„KONČAR je danas prepoznat po vrhunskim *custom-made* proizvodima i rješenjima koja proizlaze iz vlastitih znanja te samostalno razvijenih proizvoda i rješenja, koja predstavljaju globalno prepoznat sinonim za kvalitetu, pouzdanost i inovativnost. KONČAR je još prije više od dva desetljeća razvio i izgradio vlastitu vjetroelektranu Pometeno brdo s ukupnom instaliranom snagom od 20 MW. Do danas smo izgradili četiri veće sunčane elektrane u Hrvatskoj, a trenutačno za različite partnere gradimo još nekoliko sunčanih elektrana, uključujući i najveću sunčanu elektranu u por-

Miki Huljić (drugi s lijeva)

tfelju HEP-a, snage 13,5 MW“, istaknuo je Huljić te dodao da je u segmentu obnovljivih izvora energije KONČAR posebno prepoznat po impresivnom portfelju od više od 400 izgrađenih i revitaliziranih hidroelektrana diljem svijeta, dok važan doprinos održivom razvoju pruža i kroz segment urbane mobilnosti, odnosno tračničkih vozila na električni, hibridni i baterijski pogon. *J. Belačić*

Power & Energy Masters 2024.

U Vodicama su od 6. do 8. studenoga u organizaciji tvrtke Energetika marketing održani 16. međunarodno znanstveno-stručno savjetovanje *Energetska i procesna postrojenja* i 11. međunarodni forum o obnovljivim izvorima energije *Power & Energy Masters 2024*.

Kao i tijekom protekla tri desetljeća događaj je okupio brojne stručnjake, gospodarstvenike i predstavnike znanstvene zajednice, pruživši im mogućnost za razmjenu i prijenos znanja i iskustva, a sve na dobrobit hrvatske energetike. Uvodno predavanje o izazovima i prilikama u novoj elektroenergetskoj eri, održao je Ivan Paić, član Uprave KONČARA, istaknuvši planove o još snažnijoj prisutnosti tvrtke na svjetskom tržištu. „Proizvodnja električne energije stvara CO₂, čije emisije može smanjiti veća uporaba obnovljivih izvora koji više nisu novost. No, postavlja se pitanje kako ih integrirati u elektroenergetski sustav“, napomenuo je, dodavši kako prijenosne mreže imaju određena ograničenja i ne mogu prihvatiti svu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora. „Također, sve je više velikih potrošača poput podatkovnih centara“, nastavio je. KONČAR se stoga,

Ivan Paić

Ivo Čović (drugi s lijeva)

između ostalog, strateški opredijelio za razvoj alata zahvaljujući kojima naprednim algoritimima, odnosno digitalizacijom, oplemenjuje tradicionalnu elektroenergetiku, primjerice dalekovode, koja tako postaje učinkovitija, zaključio je Paić.

U sklopu konferencije održan je i okrugli stol na teme integracije obnovljivih izvora u energetske sustave, upravljanja i vođenja energetske sustava u novim

Foto: Energetika marketing

uvjetima, novih usluga i poslovnih prilika te daljnjeg razvoja energetske sustava i tržišta, na kojem je sudjelovao i Ivo Čović, direktor razvoja poslovanja, PP Proizvodnja električne energije u KONČARU. Čović je istaknuo da investitori i operatori prijenosa i distribucije imaju puno problema zbog nejasnog i nedovršenog regulatornog okvira, a posebno zbog nedonošenja odluke o iznosu naknade za priključenje. Zaključio je kako Hrvatska treba bolje iskoristiti svoja znanja i bogato iskustvo u integraciji OIE, u cilju skraćivanja procedura odobravanja projekata, jer se u praksi pokazalo da OIE nemaju bitan štetni utjecaj na okoliš..

Sudionici konferencije usuglasili su se kako energetika u Hrvatskoj ima sve veći problem nedostatka kvalitetno obrazovanih ljudi na tržištu rada, a prijenos znanja u 30 godina je, nažalost, izostao.

Power & Energy Masters konferencija dio je Programa stručnog usavršavanja za razdoblje 2023. – 2024. godine Hrvatske stručno-znanstvene udruge za energetiku, strojarstva tehnologije i obnovljive izvore energije (HESO) i tvrtke Energetika marketing. *V. Kamenić Jagodić*

KONČAR d.d.

Završen remont generatora na HE Mtera u Tanzaniji

KONČAR d.d. uspješno je završio remont generatora br. 2, snage 45 MVA na Hidroelektrani (HE) Mtera u Tanzaniji. Kupac i krajnji korisnik je državno elektroprivredno poduzeće Tanzania Electric Supply Company Limited – TANESCO.

HE Mteri, instalirane snage 80 MW i s dvije proizvodne jedinice, nalazi se na rijeci Velike Ruahe, u Dodomi, a s proizvodnjom električne energije započela je 1988. godine.

Kapitalni remont započeo je u siječnju 2024. godine, samo mjesec dana od havarije na elektrani, i završen je u rekordnom roku od nepunih devet mjeseci.

Projekt je uključivao kompletnu demontažu generatora i djelomičnu demontažu turbine, isporuku materijala, novih štapova statorskog namota i lima za statorski paket, popravak štapova statorskog namota na terenu (čišćenje, preizoliranje, ispitiva-

nje, ulaganje), pakiranje statora na terenu, popravak rotora, montažu generatora i turbine, ispitivanje i puštanje u pogon, kao i isporuku rezervnih dijelova - štapove statorskog namota, polove rotora, kočničke obloge i drugo.

KONČAR d.d. s TANESCO-m ima dugu tradiciju suradnje na remontima diljem Tanzanije, što potvrđuje šest aktivnih ugovora koji uključuju i aktivnosti na hidroelektranama Kihansi i Kidatu. [M. Mladić](#)

GENERATORI I MOTORI

Svečano puštanje u rad nove HE Gratkorn pokraj Graza

Sredinom 2021. godine KONČAR – Generatori i motori (GIM) ugovorili su isporuku dvaju novih generatora u sklopu izgradnje nove Hidroelektrane (HE) Gratkorn pokraj Graza s konzorcijem ARGE Gratkorn koji čini austrijska elektroprivreda Verbund Hydro Power i Energie Steiermark Green Power.

Opseg ugovora uključivao je proizvodnju, isporuku, montažu i puštanje u pogon dvaju generatora (SB 4857-56, 7 MVA, 5 kV, 107 o/min, 50 Hz), pripadajućih uzbuda, rezervne dijelove te specijalne alate i naprave.

Verbund i Energie Steiermark su 4. listopada 2024. godine u Gratkornu, sjeverno od Graza, pustili u rad novu protočnu elektranu na Muri, najsuvremeniju hidroelektranu toga tipa, u čiju je izgradnju uloženo oko 100 milijuna eura. „Nakon oko dvije i pol godine izgradnje, hidroelektrana sada isporučuje snagu od jedanaest megavata i proizvodi oko 54 milijuna kilovatsati električne energije godišnje za čak 15.000 kućanstava“, rečeno je na svečanosti puštanja hidroelektrane u rad. Tim povodom je za javnost održan i Dan otvorenih vrata.

Ovaj *greenfield* projekt izgradnje u potpunosti nove hidro-

elektrane trajao je gotovo četiri godine. S novom elektranom u svom portfelju, Verbund sada upravlja s 43 hidroelektrane u Štajerskoj, a četiri od njih (Gössendorf, Kalsdorf, Graz i Gratkorn) s Energie Steiermarkom.

Svečanosti su, uz predstavnike investitora i pokrajine Štajerske, nazočili i predstavnici svih izvoditelja pa tako i tim iz GIM-a koji je ponosan što je bio dio ovog važnog projekta. [V. Cuculić-Kapec](#)

ELEKTRONIKA I INFORMATIKA

Statički pretvarači za spavaće vagonne HŽ PP-a

U društvu KONČAR – Elektronika i informatika (INEM) u tijeku je realizacija isporuke i ugradnje statičkih pretvarača na putničkim vagonima za spavanje serije WLee ugovoreni s HŽ Putničkim prijevozom (HŽ PP). Riječ je o četiri nova statička pretvarača tipa VIS 60-1 te preinaci jednog pretvarača VIS 50-1 u tip VIS 60-1 koje će HŽ PP u sklopu srednjeg popravka spomenutih vagona ugraditi umjesto postojećih od drugog proizvođača.

Potkraj listopada 2024. u Laboratorijskom centru KONČAR – Instituta za elektrotehniku uspješno je provedeno tvorničko preuzimanje trećeg pretvarača u prisutnosti predstavnika HŽ PP-a, dok je četvrti u završnoj etapi proizvodnje.

Ugovor, uz proizvodnju i ugradnju statičkih pretvarača u vagonu koju će kao podizvođač INEM-a obaviti TŽV Gredelj, obuhvaća i izmjenu programske podrške u središnjem elektrorazvodnom ormaru, ispravno sučeljavanje sa svim komponentama na vagonu te završna ispitivanja i probne vožnje vagona.

Statički pretvarači predstavljaju srce svakog suvremenog i putničkog vagona osiguravajući opskrbu električnom energijom za sve potrošače unutar vagona (klima-uređaji, pomoćni pogoni, grijači, rasvjeta i drugo), bez obzira na koji je napon vagon priključen, i to automatski bez potrebe za ručnom manipulacijom.

KONČAREVI višesistemski pretvarači u svojim različitim inačicama (VIS 50-1, VIS 60-1 i VIS 30-2) dokazali su se svojom pouzdanošću u eksploataciji tijekom gotovo tri desetljeća na domaćim prugama, kao i u međunarodnom prometu u europskim zemljama. [M. Mladić](#)

DIGITAL

Implementacija PowerCIM platforme u HEP ODS-u

KONČAR – Digital je sredinom listopada 2024. s HEP – Operatorom distribucijskog sustava (HEP ODS) potpisao ugovor za uspostavu CIM repozitorija i izradu adaptera za razmjenu topoloških i geografskih podataka između ključnih sustava za potrebe funkcije vođenja DEES u HEP ODS-u. Za potrebe projekta razvojni tim Digitala razvijat će PowerCIM platformu za razmjenu, pohranu i obradu CIM (engl. *Common Information Model*) podataka prema IEC standardima (61970-301, 61968-11, 62325-301 i 61970-552).

Osnova PowerCIM sustava je CIM repo modul, spremište CIM podataka koje omogućuje pohranu povijesti promjene CIM modela elektroenergetske mreže uz funkcionalnost pohrane višestrukih repozitorija, bitemporalnog verzioniranja promjena, pohrane, filtriranja, konverzije, unosa i dohvata raznorodnih podataka. CIM repo modul razvijan je kroz manje projekte unazad deset godina, a trenutačno je u četvrtoj verziji.

Nakon uspješnog pilot projekta ugradnje CIM repo modula u HEP ODS-u, implementacija PowerCIM platforme u HEP ODS sustav olakšat će pristup podatcima o mreži što će ubr-

zati razvoj aplikacija nužnih za digitalizaciju bez koje je zelena tranzicija nemoguća.

KOD je stručan partner u području digitalizacije EES-a što je plod dugogodišnjeg ulaganja u domenska znanja i praćenja trendova svjetskog i domaćeg tržišta. Uz planirani dugoročni razvoj i nadogradnju dodatnih funkcionalnosti prema potrebi naručitelja, proizvod PowerCIM važan je dio portfelja Digitala. [D. Peharda](#)

DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI

Novi uspjeh u Njemačkoj

KONČAR - Distributivni i specijalni transformatori (D&ST) u Njemačkoj su, jednom od svojih četiriju najjačih izvoznih tržišta, ponovno potvrdili status pouzdanog, priznatog i kvalitetnog dobavljača transformatora novim vrijednim projektom.

Riječ je o ugovoru potpisanom 21. listopada 2024. s njemačkom distribucijom EAM Netz za isporuku srednje energetske transformatora nazivne snage 50/63 MVA, vrijedan više od 19 milijuna eura.

Ugovor uključuje projektiranje, proizvodnju, ispitivanje, isporuku, istovar i montažu transformatora, poštujući sve zakonske obveze, zahtjeve kupca i standarda D&ST-a.

Transformatorima, čije isporuke su planirane u razdoblju od 2027. do 2029. godine, osnovna je namjena poboljšanje energetske učinkovitosti i stabilnosti opskrbe električnom energijom distribucijske mreže EAM Netza.

EAM Netz sa sjedištem u Kasselu raspolaže s 50 tisuća kilometara mreže za sigurnu i pouzdanu opskrbu električnom energijom i prirodnim plinom za oko 1,4 milijuna potrošača, većinom na sjeveru pokrajine Hessen, južne Donje Saske i dijelova Sjeverne Rajne-Vestfalije, Tiringije i Porajnja-Falačke.

Ovaj projekt predstavlja nastavak suradnje s EAM Netzom, kojem je D&ST dosad isporučio ili ima ugovoreno više od 20

energetskih transformatora. Ujedno potvrđuje da D&ST, kao jedan od vodećih proizvođača na segmentu srednje energetske transformatora, igra važnu ulogu u modernizaciji i izgradnji europske elektroenergetske infrastrukture. [M. Mladić](#)

INSTITUT ZA ELEKTROTEHNIKU

Isporučen KONČAR MCM sustav za HE Senj

Na temelju ugovora *Dijagnostički monitoring agregata HE Senj*, potpisanog u prosincu 2023. godine, u KONČAR - Institutu za elektrotehniku (Institut) uspješno je u listopadu 2024. preuzeta oprema od naručitelja, tvrtke HEP – Proizvodnja. Ovaj konzorcijski ugovor, u kojem je Institut surađivao s partnerskom tvrtkom Veski, dio je opsežne revitalizacije i modernizacije HE Senj. Projekt je važan za daljnje jačanje suradnje s HEP – Proizvodnjom s ciljem opremanja novih i postojećih elektrana naprednim sustavima za *online* praćenje stanja i dijagnostiku kapitalne elektroenergetske opreme.

Isporuka sustava monitoringa uključuje ormar s procesnom jedinicom i pripadajućim softverom, sustav za analizu ležajnih struja, sustav za mjerenje i analizu parcijalnih izbijanja, kao i sve potrebne mjerne senzore te pripadajuću

opremu. Ovaj sveobuhvatni sustav omogućuje korisnicima precizno mjerenje i analizu ključnih parametara, uključujući apsolutne i relativne vibracije kućišta ležajeva, vibracije statora i glava namota, zračni raspor i magnetski tok, prijelazne pojave i kut opterećenja, ležajne struje te parcijalna izbijanja. Sustav se može povezati s ostalim sustavima za razmjenu podataka, što osigurava potpunu integraciju. Na temelju prikupljenih podataka, uz pomoć naprednih softverskih alata, omogućena je detaljna dijagnostika stroja te planiranje prediktivnog održavanja, čime se produžuje vijek trajanja opreme i poboljšava njezina učinkovitost. [I. Poljak](#)

MJERNI TRANSFORMATORI

Nastavak isporuka za češko tržište

U listopadu 2024. godine KONČAR – Mjerni transformatori (KMT) su putem svog partnera KONES CZ češkim korisnicima isporučili 77 strujnih, naponskih i kombiniranih mjernih transformatora, naponskog nivoa do 420 kV. Veći dio opreme namijenjen je potrebama češkog operatora prijenosnog sustava ČEPS, dok je ostatak isporučen za potrebe distribucija ČEZ i EG.D-E.ON.

Vrijedno je podsjetiti da je KMT već dugi niz godina dobavljač mjernih transformatora za češke operatore distribucijskog sustava. Taj status uživa posljednjih godina i kod ČEPS-a na temelju dvaju višegodišnjih ugovora slijedom kojih je zaključno s početkom 2024. isporučio gotovo 200 strujnih, naponskih i kombiniranih mjernih

transformatora naponskog nivoa 245 i 420 kV za deset transformatorskih stanica. Zadovoljstvo KMT-ovom opremom ČEPS je potvrdio u kolovozu 2023. dodjelom dvaju novih višegodišnjih ugovora za isporuku 174 visokonaponska mjerna transformatora 245 i 420 kV do kraja 2025. godine. Upravo je dio tih transformatora obuhvaćen isporukama spomenutim na početku ovog teksta.

Tijekom sljedeće godine navedenim češkim kupcima KMT planira isporučiti opremu u vrijednosti većoj od 4 milijuna eura. *M. Mladić*

APARATI I POSTROJENJA

Još jedno 22 kV postrojenje na Tajland

KONČAR - Aparati i postrojenja (KAP) u travnju 2024. ugovorili su izradu i isporuku 22 kV postrojenja sastavljenog od 19 sredjenaponskih sklopnih blokova za tajlandsku elektroprivredu PEA (Provincial Electricity Authority). Ugovor je sklopljen s tajlandskim partnerom, lokalnom tvrtkom Timpano Electrical, a posao će lokalno voditi i djelomično odraditi tvrtka kćer – ECTI, koja će opremiti i ožičiti niskonaponske ormariće, funkcionalno ispitati postrojenje u svojim pogonima te ga montirati u transformatorsku stanicu.

Podsjetimo se, KAP i lokalni partner ECTI su se 2022., nakon dvogodišnjeg rada na pretkvalifikaciji, uspjeli kvalificirati za 24 kV zrakom izolirane sklopne blokove s izvlačivim vakuumskim prekidačima koji su odobreni za ugradnju u elektroenergetsku mrežu PEA-e. Osim KAP-a, zasad jedinog europskog odobrenog dobavljača, pretkvalifikaciju je prošlo samo njih pet, uglavnom lokalnih tvrtki koje rade postrojenja po licencama globalnih proizvođača.

KAP proizvodi primarni, energetska dio postrojenja, a lokalni partner ECTI oprema i ožičava sekundarni ormarić. Navedeni se model pokazao primjeren zbog dosadašnjih iskustava KAP-ovog partnera u korištenju sekundarne opreme koja je lokalno prihvaćena, ali i zbog konkurentnih troškova lokalnog rada.

Prvo postrojenje istog tipa i gotovo identične konfiguracije već je isporučeno na Tajland i ugrađeno u TS Nonsi, a zadovoljstvo tajlandskog partnera i kupca PEA-e rezultiralo je novom narudžbom. Ugovoreno postrojenje za TS 110/22 kV Kloug

Luang 2 dovršeno je potkraj listopada 2024. u KAP-ovim pogonima u Dicmu gdje je uspješno ispitano te početkom studenoga isporučeno, a u luku Laem Chabang stići će za dva mjeseca.

Postrojenja su opremom i koncepcijom vrlo slična onima koje KAP isporučuje HEP-u i drugim kupcima na domaćem tržištu. Neke manje prilagodbe lokalnim zahtjevima ne iziskuju dodatna ispitivanja ili razvojne aktivnosti, već samo razradu u tehničkom uredu, čime je ujedno proširen portfelj sklopnih blokova koje KAP može ponuditi i drugim kupcima.

PEA, operator distributivnog sustava, zadužen za vođenje i upravljanje većeg dijela elektroenergetskog sustava Tajlanda, kvartalno ugovara nekoliko sličnih projekata. Stoga se u KAP-u nadaju da će, iako je konkurencija jaka, imati priliku nastaviti suradnju na novim projektima. *D. Sukalić*

ENERGETSKI TRANSFORMATORI

Ispitan prvi transformator za njemački TenneT

KONČAR – Energetski transformatori (KPT), zajedničko društvo Siemens Energyja i KONČARA, uspješno su tijekom listopada 2024. završili ispitivanje prvog od dvaju ugovorenih transformatora nazivne snage 120 MVA i napona 380 kV. Riječ je o transformatoru specifične namjene za stabilizaciju mreže pri čemu energija može ići iz baterijskog sustava (100 MW/100 MWh) u mrežu i obratno.

Prvi transformator instalirat će se u baterijskom sustavu Audorf Sud na sjeveru Njemačke, dok će drugi, trenutačno u proizvodnji, ugraditi u sustav Ottenhofen na jugu Njemačke. Obje lokacije su strateški odabrane te će njemački TenneT uz pomoć baterijskog sustava *Ultrastack* unaprijediti proširenje mreže te poboljšati protočnost preopterećenih uskih grla koja su posljedica velikog prijenosa energije dobivene vjetrom sa sjevera na jug zemlje.

Pilot-projekti baterijskih sustava (ukupno 700 MW) inicirani su kod sva četiri njemačka operatora prijenosnog sustava (Amprion, Transnet BW, TenneT TSO i 50Hertz Transmission) te je plan da se do 2045. dosegne snaga od 54,5 GW. Naime, projekcije operatora su da će se do 2045. prema scenariju C (dekarbonizacija unatoč smanjenoj učinkovitosti) bruto potrošnja električne energije u toj zemlji udvostručiti (1303 TWh) u odnosu na 2020. (533 TWh).

Iako ugovoreni transformatori imaju izrazito nisku zajamčenu buku (80 dB zvučne snage pri nazivnim uvjetima terećenja), imaju i vanjsku zvučnu zaštitu kako bi se buka svela na najmanju moguću mjeru. TenneT ima najviše standarde sigurnosti rada i obje jedinice imaju implementirane napredne mjere za osiguranje radnika pri pregledu ili održavanju kao što su učinkoviti pristupi i platforme do vitalne opreme, mehanički usmjerivači za slučaj curenja ulja, dodatne zaštite od pada ili strujnog udara te ostala rješenja koja pojednostavljuju redovite aktivnosti. Rad transformatora nadzirat će se putem ugrađenog naprednog ETOS monitoring sustava (*Embedded Transformer Operating System*) te će se pratiti temperature namota, plinovi pomoću čak dva neovisna DGA (*Dissolved Gas Analysis*) uređaja, stanje provodnika i ostalo.

Vrijedno je istaknuti da je ovo prvi ugovor s njemačkim TenneT-om kojem je prethodio opsežni audit te su u KPT-u čvrsto uvjereni da će iskazano zadovoljstvo i primljene pohvale kupca rezultirati novim projektima. *I. Lekšić*

DALEKOVOD

U Njemačkoj ugovoren projekt vrijedan više od 30 milijuna eura

Dalekovod i TenneT, njemački operator prijenosnog sustava, u listopadu 2024. potpisali su ugovor za projekt *Landesbergen – Borken*, koji uključuje sveobuhvatnu sanaciju 380/220/110 kV dalekovoda, podijeljenog u nekoliko etapa. Dalekovodu je dodijeljen dio D projekta, koji obuhvaća dionicu od transformatorske stanice Berghausen do trafostanice Borken, u dužini od 30 km. Radovi, između ostalog, uključuju zamjenu vodiča na dvostrukom vodu, OPGW-a i lanaca te podizanje jednog stupa i sanaciju istog temelja.

„Ovaj ugovor predstavlja važan iskorak Dalekovoda na njemačkom tržištu te dodatno jača položaj naše tvrtke kao jednog od ključnih aktera u modernizaciji i izgradnji elektroenergetske infrastrukture Europe. Ponosni smo što nas je TenneT, jedan od najvažnijih operatora prijenosnog sustava u Europi, odabrao za ovaj važan projekt i dao nam priliku da odgovorimo na visoke tehničke i inženjerske standarde u najkonkurentnijim okruženjima“, rekao je Eugen Paić-Karega, predsjednik Uprave Dalekovoda.

Dalekovod već desetljećima gradi prepoznatljivost na međunarodnim tržištima, osobito u Skandinaviji gdje je izgradio reputaciju pouzdanog partnera za projekte koji zahtijevaju visoku razinu stručnosti i preciznosti. Novi posao u Njemačkoj predstavlja mogućnost za jačanje pozicije Dalekovoda na tom tržištu te otvara put novim uspjesima u EU-u.

Vrijednost ugovora iznosi više od 30 milijuna eura, a početak radova planiran je za ožujak 2025., dok je završetak predviđen za kraj 2026. godine. *D. Žužak*

Dalekovod proslavio 75 godina poslovanja

Dalekovod Grupa, članica Grupe KONČAR, 9. listopada 2024. svečanom je Akademijom u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu zaokružila slavljeničku 75. godinu poslovanja u kojoj bilježi rast prihoda, rekordno punu knjigu narudžbi te nove poslovne uspjehe u Norveškoj i Njemačkoj, vrijedne više od 90 milijuna eura.

Veliki jubilej Dalekovoda okupio je brojne poslovne partnere i prijatelje, ugledne goste iz gospodarstva, energetike i politike koji su imali priliku čuti inspirativnu priču o Dalekovodu, događajima i sjećanjima iz bogate povijesti tvrtke, kao i pogledu za nadolazeće godine.

„Ova obljetnica predstavlja više od broja. Ona je svjedočanstvo predanosti svih naših zaposlenika te povjerenja partnera i investitora koji su oblikovali naš put. Gradimo dugoročno održiv Dalekovod oslanjajući se na bogato nasljeđe i iskustvo, vrhunske ljude i temeljne vrijednosti koje su nas dovele do ovog trenutka. Zajedno s našim partnerima i prijateljima nastavljamo pisati nove stranice poslovnih uspjeha“, ponosno je istaknuo Eugen Paić-Karega, predsjednik Uprave Dalekovoda.

Svoj razvojni put Dalekovod je započeo davne 1949. godine, kao državno poduzeće s ključnom zadaćom izgradnje i montaže dalekovoda, razvodnih postrojenja i elektroenergetskih postrojenja u ratom pogođenoj zemlji, dok danas posluje globalno u više od 80 zemalja diljem svijeta.

„Ponosni smo na ono što smo postigli, ponosni što smo neizostavni dio zelene tranzicije i s velikim uzbuđenjem gledamo u budućnost, radujući se novim uspjesima i pričama u sljedećih 75 godina. Uz sinergiju tradicije i inovacije nastavljamo se širiti na nova tržišta, ali s jednakim entuzijazmom jačamo svoju poziciju na onima gdje smo tradicionalno prisutni. Pritom ne zaboravljamo domaća i regionalna tržišta te se s jednakom pažnjom razvijamo u svim segmentima našeg poslovanja, od dalekovoda

Član Uprave Tvrtko Zlopaša i predsjednik Dalekovoda Eugen Paić-Karega s predsjednikom Uprave KONČARA Gordanom Kolakom (u sredini)

i transformatorskih stanica do infrastrukture“, dodao je Tvrtko Zlopaša, član Uprave Dalekovoda.

U svečanom ozračju proslave dodijeljene su i zahvalnice zaposlenicima s više od 35 godina rada u Dalekovodu kao priznanje za njihov rad, stručnost, predanost, lojalnost i iznimna postignuća koji su doprinijeli uspjehu tvrtke, oblikovali njezinu bogatu povijest i postavili čvrste temelje za budućnost.

Danas Dalekovod Grupu s 1100 zaposlenika čine Dalekovod d.d., Dalekovod Projekt, Dalekovod MK, Dalekovod OSO, Dalekovod EMU i EL-RA u Hrvatskoj te Dalekovod Mostar, Dalekovod Ljubljana, Dalekovod Norge AS i Dalekovod Ukrajina, uz brojne podružnice i predstavništva.

Uz nastup glazbenog dvojca na tamburi i kontrabasu Hojsak & Novosel, proslavu je na kraju začinio koncert poznatog vokalnog sastava Perpetuum Jazzile. *M. Mladić*

Na svečanoj akademiji održanoj u zagrebačkom HNK dodijeljene su zahvalnice dugogodišnjim zaposlenicima

Ljudi – ključni čimbenik nove strategije KONČARA do 2030.

Sandra Mikulandra
Vlatka Kamenić Jagodić

Od 24. do 26. listopada 2024. godine Hotel Omorika u Crikvenici bio je domaćin jedinstvenog događaja koji je okupio 120 menadžera iz cijele Grupe KONČAR te Dalekovoda kao njezina člana.

U okviru prvog takvog *team buildinga* bio je potaknuti interaktivne rasprave sudionika o novoj strategiji Grupe pod nazivom *Ljudi, tehnologije, investicije – KONČAR 2030*. To je prvi put da se tako veliki broj menadžera susreo u opuštenijem okruženju, što je omogućilo međusobno upoznavanje i dublje povezivanje na posve nov i drugačiji način.

Aktivno druženje sudionika započelo je odmah u autobusima na putu do Crikvenice. Po dolasku u hotel srdačnu dobrodošlicu sudionicima je poželjelo ljubazno osoblje, uz prigodno osvježenje. No, nije bilo vremena za odmaranje. Nakon brzog smještaja u sobe sudionici su se putem različitih interaktivnih radionica, simulacija i prezentacija iz prve ruke imali priliku upoznati s odrednicama nove strategije. Ključna pitanja koja su se postavljala i razmatrala tijekom radionica nisu bila vezana samo uz strateške ciljeve, već i uz konkretne korake i uloge ljudi u njihovu ostvarivanju.

Nakon pozdravnog govora Gordana Kolaka, predsjednika Uprave KONČARA, sudionici su imali priliku saznati kako vlasnici tvrtke gledaju na budućnost Grupe. Zanimljive prezentacije održali su Dubravko Štimac, predsjednik Uprave PBZ Croatia osiguranja za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima; Slaven Bošnjak, član Uprave Allianz ZB društva za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima te Ivana Gažić, predsjednica Uprave Zagrebačke burze.

Događaj je bio prilika i za razmjenu iskustava te upoznavanje sa širim okvirom poslovanja Grupe KONČAR, ali i za osobnu refleksiju svakog menadžera o vlastitoj ulozi i doprinosu u ostvarivanju ciljeva iz strategije.

Članovi Uprave KONČARA na „vrućem stolcu“

Sudionici su se natjecali i zabavljali kroz timске radionice. Jedna od njih bila je *New York, New York*, na kojoj su nasumično bili podijeljeni u timove, a koja je uključivala trgovanje na burzi. Pritom su sudionici stekli uvid u važnost strateškog razmišljanja i donošenja brzih odluka u dinamičnom poslovnom okruženju sklonom neprekidnim promjenama.

Drugoga dana *team buildinga* članovi Uprave KONČARA sjeli su na „vrući stolac“. Bila je to bila prilika za postavljanje pitanja iz neograničenog broja područja, čime je stvorena dvosmjerna komunikacija i dijalog povjerenja među svim sudionicima. Zahvaljujući ovoj aktivnosti Uprava je dobila jasniji uvid u interese i potencijalne nedoumice menadžmenta, a zaposlenici odgovore na svoja dotad neodgovorena pitanja.

Kako bi *team building* bio što aktivniji, a ljudi se bolje međusobno poznali, organizirana je radionica *Budi sudionik*, tijekom koje su timovi surađivali na izazovima koji nisu bili samo teoretski, već su uključivali analize i promišljanja o budućnosti Grupe KONČAR. Za kraj aktivnosti svaki je tim napisao PR članak o KONČARU u budućnosti, od kojih ćemo izdvojiti onaj najzabavniji te ga objaviti u sljedećem broju Končarevca.

Put do opuštenijeg dijela programa premostio je zanimljiv *Pub kviz* koji je, osim pitanja iz opće kulture, sadržavao i pitanja iz nove strategije. Nakon kviza svi su bili spremni za party, na kojemu su zbog opuštenijeg tona do izražaja došli skriveni

talenti sudionika. Neki su se dokazali u pjevanju, a neki u plesanju, što u uobičajenoj službenoj i poslovnoj atmosferi nisu imali prilike pokazati. S obzirom na to da se od svih očekivalo marljivo sudjelovanje u cjelokupnom programu, zabava je potrajala do ranih jutarnjih sati.

Ipak, idući dan, već u devet ujutro svi su bili na svojim mjestima, spremni sudjelovati u završnom dijelu programa. Motivacijski govor Ivica Kostelića, olimpijca i uspješnog sportaša, predstavljao je pun pogodak za završnicu *team buildinga*. Kostelić je govorio o neposustajanju, predanosti, odricanju, timskom radu, pobjedničkom mentalitetu i vječnoj želji za stalnim pomicanjem vlastitih granica. Sve su to, prema njegovim riječima, ključne vrijednosti potrebne za ostvarenje svakog cilja, kako privatnog tako i profesionalnog.

U današnjem dinamičnom poslovnom okruženju uspješno ostvarenje strategije poduzeća nije moguće bez angažmana, motivacije i predanosti ljudi odgovornih za njezinu provedbu. Zahvaljujući podršci Uprave KONČARA d.d. te sjajnom timskom radu Sektora ljudskih potencijala i Sektora marketinga i korporativnih komunikacija u organizaciji i koordinaciji ovog događanja, kao i potpori svih vrijednih sudionika, tri dinamična i nesvakidašnja dana u Crikvenici dokazala su zajedništvo i snagu Grupe KONČAR. Upravo je takav timski rad ono što predstavlja snažan zalag za još sjajniju budućnost KONČARA.

16. SIMPOZIJ O VOĐENJU
ELEKTROENERGETSKOG SUSTAVA

Tehnološki i regulatorni izazovi EES-a

Simpozij predstavlja važnu platformu za diskusiju
i razmjenu ideja i znanja među stručnjacima iz
područja elektroenergetike

Marina Mladić

U Cavtatu je od 4. do 7. studenoga 2024. održan 16. Simpozij o vođenju elektroenergetskog sustava, hrvatskog ogranka Međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave (HRO CIGRE), koji je okupio oko 800 akreditiranih stručnjaka i znanstvenika iz elektroenergetske struke. Neizostavan je to događaj i za KONČAR, koji je tradicionalno zlatni sponzor simpozija.

Za simpozij je prihvaćeno 96 radova, od kojih su 13 pripremili autori iz KONČARA

„Nalazimo se u najizazovnijim vremenima u 130 godina povijesti EES-a. Mijenja se sve i to iznimno brzo. Od proizvodnje, potrošnje preko mreža do tehnologija i dinamike svih energetske djelatnosti. Za ilustraciju u Europi se u idućih 15 godina planira izgraditi više interkolektivnih kapaciteta nego što je izgrađeno u prethodnih 130 godina, istaknuo je novoizabrani predsjednik HRO CIGRE-a Vice Oršulić, ujedno i predsjednik Uprave HEP-a, predstavljajući stanje i perspektive elektroenergetskog sektora Hrvatske u sljedećih desetak godina.

Na svečanom otvaranju prigodne govore održali su i ravnateljica Uprave za energetiku u Ministarstvu gospodarstva Kristina Čelić, zamjenik predsjednika Upravnog vijeća Hrvatske regulatorne energetske agencije Željko Vrban i posebni izaslanik Predsjednika RH Julije Domac.

Član Uprave KONČARA Petar Bobek skupu se obratio u ime svih sponzora, velike zajednice tvrtki koje dijele viziju izgradnje stabilnog i sigurnog elektroenergetskog sustava. „Ovom prilikom osvrnuo bih se i na ključne poruke s nedavno održanog simpozija – CIGRE Pariz Session 2024. i jubilarnog 50. izdanja CIGRE u Parizu. Još jedanput smo čuli kako se ovisnost modernog društva o električnoj

energiji i dalje povećava, kako o tome uvelike ovisi i cjelokupni društveni napredak, a vitalnu temu predstavlja daljnja integracija OIE-a i implikacije koje se javljaju vezano za sigurnost EES-a i energetske tržišta diljem svijeta, rekao je, između ostalog, Bobek zahvalivši organizatorima u ime KONČARA i svih sponzora HRO CIGRE-a na velikom doprinosu u povezivanju akademske zajednice, gospodarstva i drugih partnera.

Dvije okvirne teme dominirale su ovogodišnjim simpozijem. Tehnološki izazovi u primjeni novih koncepata i energetske politika u vođenju EES-a, kako bi se unaprijedile pouzdanost i sigurnost rada EES-a, uz sve brži tehnološki razvoj uređaja i algoritama te regulatorni izazovi u uređivanju i određivanju funkcioniranja operatora prijenosnog i distribucijskog sustava kroz sljedeće srednjoročno razdoblje, kao i tržišta električne energije na koje veliki utjecaj ima koncept regulacije. Osim toga, na simpoziju su predstavljani tehnološki koncepti budućnosti, održana predavanja i radionice te okrugli stolovi o različitim specijalističkim temama.

Dinamična prezentacija KONČARA

Dražen Jakšić, ravnatelj Energetskog instituta Hrvoje Požar dao je analitičan pregled integracije obnovljivih izvora

Petar Bobek

Ivan Paić i Marko Perožić

Ivan Jurković i Tvrtko Zlopaša

energije u Hrvatskoj, pritom istaknuvši prilike i izazove za elektroenergetsku mrežu. Izlaganje je bilo izvrstan uvod u razgovor između Ivana Paića, člana Uprave KONČARA i zamjenika urednika Bloomberg Adrije Marka Perožića, usredotočen na ljude, tehnologiju i investicije, ključne stupove u novoj strategiji Grupe KONČAR do 2030. godine.

Iskreno zahvaljujemo našim izvanrednim gostima koji su na stol donijeli nove perspektive i inspirativne ideje, podižući iskustvo za sve uključene u ovaj ključni industrijski skup.

Dalekovod o 75 godina poslovanja

Dalekovod Grupa, članica Grupe KONČAR, ove je godine zaokružila slavljeničku 75. godinu poslovanja u kojoj bilježi rast

prihoda, rekordno punu knjigu narudžbi te nove poslovne uspjehe u Norveškoj i Njemačkoj, vrijedne više od 90 milijuna eura. Tvrtko Zlopaša, član Uprave Dalekovoda i Ivan Jurković, voditelj Ureda za korporativne poslove i komunikaciju ispričali su inspirativnu priču o Dalekovodu, događajima i sjećanjima iz bogate povijesti tvrtke, kao i pogledu za nadolazeće godine.

BH K/O CIRED

KONČAR predstavio novu generaciju digitalnih rješenja za fleksibilnost EES-a

Četvrto savjetovanje bosanskohercegovačkog ogranka Međunarodne konferencije o elektrodistribuciji – CIRED (skraćena od *Congrès International des Réseaux Electriques de Distribution*) održana je od 20. do 22. listopada u Mostaru okupivši stručnjake iz područja elektroenergetike i distribucije.

Tijekom tri dana sudionici su imali priliku slušati niz predavanja i stručnih prezentacija. Najveća vrijednost ovog savjetovanja su referati, i to njih 70-ak, koje potpisuje više od 200 autora o kojima se raspravljalo u sklopu šest sekcija. Istaknuti govornici obradili su teme poput digitalizacije mreža, integracije obnovljivih izvora energije, prilagodljivosti sustava i naprednih mreža. Posebna pozornost posvećena je izazovima i rješenjima vezanima uz sveprisutnu energetska tranziciju.

Na svečanom otvaranju savjetovanja prisutne je u ime pokrovitelja i sponzora pozdravio i član Uprave KONČARA Ivan Paić, a prezentaciju pod nazivom *KONČAR – nova generacija digitalnih rješenja za fleksibilnost elektroenergetskih sustava* održao je Stjepan Sučić, direktor KONČAR – Digitala.

Mnogi sudionici istaknuli su važnost suradnje između industrije, akademske zajednice i vlada kako bi se postigli ciljevi održive energetike.

Savjetovanje je zaokruženo radnim sastancima i raspravama o budućim projektima i suradnji među zemljama sudionicama s naglaskom na regionalnu povezanost elektroenergetskih sustava. **I. Bartulović**

Stjepan Sučić

CLEAN CURRENTS 2023.

KONČAR

predstavio hidroopremu i motore

U Portlandu, najvećem gradu u američkoj saveznoj državi Oregon, od 7. do 10. listopada održana je četvrta konferencija Clean Currents 2024. na kojoj su se po drugi put predstavili KONČAR – Generatori i motori (GIM).

Događaj u organizaciji National Hydropower Association okupio je više od 230 izlagača i gotovo 2000 delegata iz svih saveznih država SAD-a, kao i 27 zemalja svijeta.

Slično kao i na drugim *hydro* događanjima, prije početka radnog dijela organizirani su stručni posjeti elektranama, a tijekom četiri dana konferencije pokrivene su krovne teme vezane za održavanje tradicionalnih hidroelektrana, izgradnju reverzibilnih i malih hidroelektrana te iskorištavanje energije mora.

Na skupu je poseban naglasak stavljen na povećanje sigurnosti brana, obnovu rijeka i očuvanje okoliša, unaprjeđenje strojarstva, poboljšanje otpornosti elektroenergetske mreže i povećanje energetske učinkovitosti, dugoročnu pohranu električne energije i male hidroelektrane do 30 MW.

Za GIM, koji je sudjelovao kao izlagač, konferencija je bila iznimno korisna jer je ostvaren znatan broj novih kontakata te su obnovljeni postojeći, ali i postignuti dogovori o daljnjim koracima i aktivnostima. [V. Cuculić-Kapec](#)

DIGITAL NA ENLIT EUROPE 2024

Partner projekta – HEDGE-IoT

U Milanu je od 22. do 24. listopada održana konferencija ENLIT Europe 2024. na kojoj su sudjelovali i predstavnici KONČAR – Digitala. Događaj je bio iznimno produktivan, s bogatim spektrom izlagača koji su predstavili najnovija rješenja u energetske sektoru i šire.

Posebno se istaknula EU Projekt zona, u sklopu koje je Horizon Europe projekt – HEDGE-IoT, čiji je partner Digitala, imao svoj izložbeni prostor, pruživši dodatnu vidljivost testiranju PowerCIM rješenja na slovenskom pilot-projektu.

HEDGE-IoT projektu je cilj unaprijediti upravljanje i analizu velikih količina podataka u elektroenergetskim sustavima te omogućiti povezivanje i semantičku integraciju podataka iz različitih izvora u jedinstvenu, dosljednu

podatkovnu strukturu. Na pilot-projektu u Sloveniji sudjeluju ključni partneri, uključujući slovenskog operatora prijenosne mreže ELES i distribucijske mreže Elektro Gorenjska. Projekt omogućava usmjeravanje podataka prema poslov-

nim potrebama kroz primjenu PowerCIM alata, koji harmonizira i integrira podatke prema IEC CIM standardima.

Digitala kroz HEDGE-IoT projekt dodatno razvija svoja rješenja u području semantičke integracije i optimizacije podatkovnih sustava, čime doprinosi globalnim nastojanjima za povećanjem otpornosti energetske mreže i pruža podršku energetske tranziciji.

Predstavnici Digitala iskoristili su priliku za sastanke s ključnim dionicima i partnerima s kojima surađuju već više od deset godina kroz programe poput FP7, Horizon 2020 te sada Horizon Europe i Digital Europe. Ovi sastanci dodatno su ojačali suradnju i otvorili nove strateške mogućnosti u budućim projektima. [L. Luttenberger Marić](#)

KONČAR NA ISGT EUROPE 2024

Predstavljene primjene naprednih tehnologija u praksi

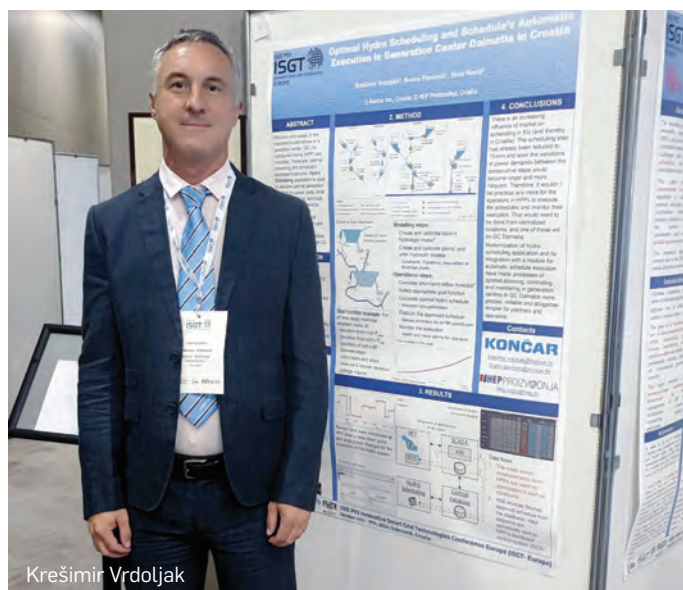
Konferencija IEEE PES ISGT Europe 2024 (ISGT Europe 2024) u organizaciji IEEE Power & Energy Society (PES) i Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu održana je od 14. do 17. listopada u Dubrovniku na temu *Prema Net-Zero: Integracija pametnih tehnologija za dekarboniziranu povezanu energetska mrežu*.

Ovaj znanstveni skup bavi se modernizacijom elektroenergetskih mreža i aplikacijama za široku upotrebu informacijskih i komunikacijskih tehnologija za inteligentniji rad elektroenergetskih sustava i integraciju obnovljivih i distribuiranih izvora energije.

Svoj stručni doprinos dali su i predstavnici KONČARA d.d. radovima u kojima su obuhvaćeni rezultati primjene naprednih tehnologija u praksi.

Krešimir Vrdoljak i Bruno Pavlović prezentirali su s koautorima iz HEP - Proizvodnje rad naslova *Optimalno planiranje proizvodnje hidroelektrana i automatska provedba plana u Centru proizvodnje Dalmacije u Hrvatskoj (Optimal Hydro Scheduling and Schedule's Automatic Execution in Generation Center Dalmatia in Croatia)*, dok su Matej Nikola Raič i Tomislav Stupić s kolegama iz HOPS-a izložili rad *Upravljanje zagušenjima u HOPS-u korištenjem naprednih proračuna u stvarnom vremenu (Congestion management in HOPS using advanced real time calculations)*.

Uvodna predavanja, plenarne sjednice, paneli i industrijske izložbe, prezentacije referata i postera svjetskih stručnjaka za naprednu mrežu i povezane tehnologije bili su čvrsti temelj za konstruktivne rasprave o najnovijim trendovima i nadolazećim i inovativnim tehnologijama za modernizaciju mreže. [K. Vrdoljak](#)

Dan investicija & investicijskog održavanja

Sredinom listopada 2024. u Đakovu je održan skup pod nazivom *Dan investicija & investicijskog održavanja* u organizaciji KONČAR – Motora i električnih sustava (MES) na kojoj su predstavnici Društva podijelili svoja stručna znanja i uvide u najnovije trendove u razvoju industrije.

Cilj tog događaja bilo je poticanje suradnje među partnerima i istraživanje budućih poslovnih prilika i izazova povezanih s energetska tranzicijom i održivošću.

Prvi blok je obrađivao tematiku motora povećane učinkovitosti (IE3/IE4/IE5), koncept pametnog motora uz naglasak na dimenzioniranje, odabir i pravilnu ugradnju te puštanje u pogon. Uz navedeno, sudionici su dobili detaljan uvid u razvoj i certificiranje te pregled normi koje su na snazi u Hrvatskoj. Posebno za tu prigodu izrađen je kalkulator učinkovitosti kojim se na konkretne upite vezane za isplativost investicije moglo odgovoriti u realnom vremenu s realnim izračunom.

Drugi blok bio je koncipiran na tehničkoj izvedbi i mogućnostima primjena MES-ovih ventilatora uz predavanje i analizu povrata investicije.

Skup je priveden završetku uz snimke primjera dobre prakse partnera koji su suradnju s MES-om ocijenili i više nego izvrsnom i kvalitetnom.

MES, kao i dosad tako i u budućnosti, želi graditi i njegovati odnose s postojećim partnerima i stvarati nove. Upravo s partnerima nastale su neke od ideja i istražena potencijalna područja suradnje na domaćem rastućem tržištu te raduju nove rasprave i inovativne ideje na obostranu korist. [L. Belanić Kušić](#)

Nema prepreka i ograničenja

Foto: Daniel Kasap, HINA

Luka Baković

Paraatletičar u disciplinama bacanja koplja i kugle Luka Baković rođen je bez lijeve šake što mu nikad nije predstavljalo prepreku u postizanju impresivnih sportskih rezultata. Sa samo 16 godina postao je svjetski prvak u parataekwondou, a nakon što je njegova kategorija ukinuta prebacio se u paraatletiku i 'dogurao' do brončane medalje na ovogodišnjim Paraolimpijskim igrama u Parizu. Luka je svestrani mladić s diplomom Ekonomskog fakulteta i premda mu nije uvijek sve išlo glatko, našao je način da izvuče iz života ono najbolje. U nastavku pročitajte njegovu priču.

Rođen sam u Splitu 3. prosinca 1997. godine bez lijeve šake. Na početku svoje sportske karijere trenirao sam parataekwondo i u toj disciplini došao do titule svjetskog prvaka. Nažalost, moja kategorija do 75 kilograma je nakon zlatnog odličja sa Svjetskog prvenstva ukinuta tako da sam bio primoran krenuti u potragu za novim sportom. Oduvijek sam volio sport i sve benefite koje donosi pa nije bilo upitno hoću li nakon parataekwonda nastaviti biti fizički aktivan i predan treninzima u nekim drugim sportskim granama.

Sljedeća stanica je bila paraatletika, discipline bacanje kugle i koplja. Nakon nekoliko godina treniranja počeli su stizati i prvi ozbiljniji rezultati i medalje.

Najprije sam bio europski prvak u bacanju koplja u poljskom Bydgoszczu 2021. godine, a u svibnju 2024. je uslijedilo Svjetsko prvenstvo u paraatletici u Kobeu, gdje sam osvojio brončanu medalju u disciplini bacanje kugle F46.

Kao vrhunac karijere svakako bih istaknuo ljetne Paraolimpijske igre u Parizu 2024. i osvojenu brončanu medalju u istoj disciplini. To je bila prva osvojena medalja za Hrvatsku na ovogodišnjim Paraolimpijskim igrama, a s rezultatom 16,27 metara

nadmašio sam svoj najbolji rezultat sa Svjetskog prvenstva u japanskom Kobeu koji je iznosio 16,04 metra.

Ruši predrasude i ograničenja

Kad govorim o svom životu iz sportskog kuta, čini se da je uvijek sve teklo po planu i nakon uloženog truda i rada bi uslijedili i zasluženi rezultati. Bez obzira na to što kroz svoj način života rušim predrasude o osobama s invaliditetom koje 'toliko toga ne mogu', često sam se susretao s ograničenjima koja bi mi nametali sustav ili društvo, protiv čega se valjalo boriti na svoj način.

Primjerice, nisu mi dopustili da upišem Pomorski fakultet što je bila moja velika želja. S druge strane, vozio sam bicikl, motor...

Uvijek sam se smatrao jednako sposobnim i snažljivim kao moji vršnjaci, članovi obitelji i sugrađani. Jedino čega se sjećam da mi je u djetinjstvu predstavljalo problem bilo je kad bi trebalo popraviti bicikl. Pokušavao bih na sve moguće načine. Znao sam ga iskriviti i gore nego je bilo početno stanje, no često bih se i snašao. Mislim da je to moja najveća prednost kao osobe s invaliditetom, ali to je obrazac koji susrećem i kod drugih kolega i kolegica parasportaša i parao-

limpijaca – nije u pitanju možemo li nešto postići i ostvariti neki cilj, već na koji način i koliko kreativno moramo razmišljati.

Da imam obje ruke možda ne bih bio ni u jednom sportu. Možda bih se bavio nečim drugim u životu – možda ne bih studirao ekonomiju, nego bih upisao neki drugi fakultet koji bi mi dopustila medicina rada – možda neki tehnički fakultet, pomorski, nešto drugo. U svakom slučaju, u ovom trenutku, kad se smatram jednakim kao moji vršnjaci, i pun sam energije i volje za uspjehom, to niti nije važno.

ODVAŽNO – InspireHerLeadership

U današnje vrijeme sve je više žena na upravljačkim pozicijama velikih tvrtki, što optimističnog analitičara lako može navesti na transparentan zaključak o konačnom postignuću rodne ravnopravnosti u poslovnome svijetu. Međutim, može li tisućljetna tradicija stereotipa vezanih uz rodno uvjetovana zanimanja jednostavno nestati? Odgovor je, naravno, negativan. Vanjske su prepreke, barem u zapadnom svijetu, poprilično smanjene, ali barijere u ljudskim glavama mnogo je teže premostiti, stoga je program ODVAŽNO doista hvalevrijedan korak za istinsko izjednačavanje mogućnosti uspješnih poslovnih žena i njihovih muških kolega.

O čemu je riječ? Skupina uspješnih poduzetnica, menadžerica, psihologinja te trenerica individualnih i timskih vještina na čelu s Dianom Kobas Dešković spojila je godine iskustva i nesmanjeni entuzijizam, stvorivši šestomjesečni edukativni program koji žene predaju ženama. Namijenile su ga aktivnim ženama željnim i sposobnim činiti promjene, napredovati, razmjenjivati iskustva i širiti krug poznanstava. Nakon završetka programa polaznice će zakoračiti u nove karijerne uspjehe kao samopouzdanе, odlučne i neovisne osobe spremne prepoznati, iskoristiti i unaprjeđivati vlastite sposobnosti.

Program je podijeljen u deset modula posvećenih prepoznavanju vlastite unutarnje mudrosti, suočavanju sa strahom i kritikom, osluškivanju vlastitih poziva te usavršavanju uspješne komunikacije sa sobom i drugima. Edukatorice se maksimalno prilagođavaju polaznicama, zbog čega posvećuju veliku pozornost individualnom razvoju i nude hibridno pohađanje treninga.

O ponuđenoj kvaliteti i ishodima edukacije najbolje može govoriti petnaest KONČAREVIH zaposlenica koje su završile ovaj program. Vrijedno je promisliti o riječima jedne od njih: „Vjerujem da sve žene, bez obzira na različite poslovne uloge, s vremenom osvijeste propuštene prilike za rast, napredak ili promjenu. Naša uvjerenja, misli i iskrivljena percepcija sebe samih, strah i skrivanje, upravo su tome uzrok. Same smo sebi prepreka i najčešće najstroži kritičar. Program ODVAŽNO dao mi je znanje i snagu da se suočim s time i počnem raditi bez straha od internog kritičara, a uz potporu interne mentorice.“

U rujnu je završio službeni dio programa Odvažno – *InspireHERLeadership* u organizaciji Spona Code te su podijeljene diplome kolegicama koje su ispunile sve svoje obveze te prisustvovalе zadnjem modulu uživo. Dio kolegica još prolazi kroz individualni *de-brief na assessment* i osobne razvojne planove koje su u okviru programa i razvijale. Sudionice su dominantno i aktivno sudjelovale u programu koji se odvijao od travnja do rujna *online* i tri modula uživo kroz deset tema.

„KONČAR je spremno prepoznao program ženskog liderstva pod sloganom *InspireHERLeadership* te omogućio kolegicama i taj dio profesionalnog razvoja koji predstavlja važnu kariku za razvoj kako njihove karijere, tako i KONČARA u cjelini“, istaknula je Kobas Dešković. *K. Krsnik*

105 godina Fakulteta strojarstva i brodogradnje

Fakultet strojarstva i brodogradnje (FSB) Sveučilišta u Zagrebu obilježio je od 4. do 9. studenoga 2024. svoj 105. rođendan. KONČAR, koji tradicionalno u raznim oblicima surađuje s Fakultetom, i ove je godine bio platinasti sponzor Dana FSB-a.

Na svečanoj sjednici Fakultetskog vijeća dekan FSB-a prof. dr. sc. Zdenko Tonković osvrnuo se na edukativnu ulogu ove visokoobrazovne institucije koja želi nastaviti dobru suradnju s dugogodišnjim partnerima, proširiti socijalno-tehnološke mreže i pozicionirati Fakultet kao mjesto okupljanja i razmjene informacija unaprjeđujući suradnju gospodarstvenika i akademske zajednice, nezaobilaznu u razvoju našeg društva koje se temelji na novim tehnologijama i cirkularnoj ekonomiji.

Tom prigodom dodijeljene su nagrade i priznanja najboljim studentima, nastavnicima i zaposlenicima Fakulteta, a KONČAR – Distributivnim i specijalnim transformatorima, kao tvrtki partneru, uručena je Zahvalnica za doprinos u provedbi kolegija stručnih praksi i promicanje učenja kroz praktičan rad studenata FSB-a u akademskog godini 2023./2024.

Tijekom Dana FSB-a, posebno mjesto imali su Dani karijera i *Career Speed Dating* na kojima su se studentima predstavila i društva Grupe KONČAR – Dalekovod, Distributivni i specijalni transformatori, Električna vozila, Elektronika i informatika, Institut za elektrotehniku, Generatori i motori, Metalne konstrukcije i Mjerni transformatori.

U sklopu Dana karijera održana su i dva zanimljiva predavanja. O strojarskim izazovima u KONČARU govorili su Miroslav Petričić i Josip Hozmec iz KONČAR – Instituta za elektrotehniku, dok je projekte tehničkog ureda u KONČAR – Mjernim transformatorima predstavio Ivan Janjiš.

Primjerima su približili proizvode visoke tehničko-tehnološke složenosti, ali i trenutačne izazove na tržištu. Tehnološke inovacije i pristup radu, uz brojne napredne metode simuliranja i ispitivanja, pokazale su koliko može biti zanimljivo stvarati proizvode u raznim granama kojima se KONČAR bavi. Studenti su iz prve ruke saznali kako praktičnim i suvremenim pristupom mogu usmjeravati svoje daljnje obrazovanje i potencijalne buduće profesionalne izazove. *M. Mladić*

Član Uprave KONČARA Petar Bobek, dekan FSB-a Zdenko Tonković i Tihomir Adamić iz D&ST-a

SPORTSKO DRUŠTVO INVALIDA HRABRI

Održan 51. Turnir u sjedećoj odbojci

Sportsko društvo invalida Hrabri (SDI Hrabri) organiziralo je 19. listopada u Centru za odgoj i obrazovanje Vinko Bek u Zagrebu 51. Međunarodni turnir u sjedećoj odbojci *Prijateljstvo 2024*, koji već dugi niz godina podržavaju KONČAR d.d. i KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori.

Nastupilo je šest klubova sa stotinjak igrača, a igrali su na dva dobivena seta po skupinama, polufinale te za peto i šesto mjesto. U ukupnom poretku OKI Fantomi iz Sarajeva zauzeli su ponovno prvo mjesto, Hrvatska reprezentacija drugo, POK Marsonia iz Slavonskog Broda treće, a slijede ih OKI Banja Luka, SDI Hrabri i FAN-CRO (Zagreb/Sarajevo).

Domaćin turnira SDI Hrabri osnovan je 1969. godine s ciljem okupljanja osoba s invaliditetom svih kategorija kako bi zajedno lakše pronašli načine i putove psihofizičke rehabilitacije putem sporta i rekreacije te si tako olakšali životne poteškoće koje su ih zadesile. Za više od stotinu članica i članova sportsko-rekreativne aktivnosti znače puno više od same

razonode. Naime, među njima su višestruki nositelji olimpijskih, svjetskih i europskih odličja, a jedan od njih je i dugogodišnji tajnik Društva Zoran Stojanović, 'mladi' umirovljenik KONČAR – D&ST-a koji je nositelj brojnih međunarodnih odličja u plivanju i sjedećoj odbojci za invalide.

Sjedeća odbojka primjer je kako sport može promicati inkluziju i pružiti prilike za osobni razvoj osobama s invaliditetom. Ona ne samo da im omogućava da se fizički aktiviraju, već i promiče važne vrijednosti zajedništva, timskog rada i sportskog duha. *M. Mladić*

DOBROVOLJNI DARIVATELJI KRVI

Jubilarci velikog srca

Samozatajni darivatelji krvi spremno se odazivaju akcijama Hrvatskog Crvenog križa već 71 godinu dokazujući kako su nesebičnost i osjetljivost prema bližnjima nesalomljive ljudske vrijednosti. Ideju solidarnosti i plemenitosti koju njeguju i ostvaruju generacije darivatelja, nastavljaju danas mladi članovi te velike obitelji.

U povodu Dana darivatelja krvi 30. listopada 2024. u Staroj gradskoj vijećnici održana je svečanost u organizaciji Gradskog društva Crvenog križa Zagreb na kojoj su uručene nagrade jubilarnim darivateljima krvi. U KONČARU se od samih početaka njeguje tradicija organiziranog prikupljanja krvi pa su i ovaj put među humanitarcima bili končarevci.

Zahvalnicom i velikim srebrnjakom za 75 darivanja nagrađen je Josip Kotarski iz KONČAR – Električnih vozila, a dobitnici zahvalnica i malih srebrnjaka za 50 darivanja su Dario Ivić iz KONČAR – Mjernih transformatora i Marijo Paroci iz KONČAR – Električnih vozila.

Za nagrađene jubilarce velikog srca izraz je to priznanja

Dario Ivić

i poštovanja za njihovu predanost i humanost u pomaganju bolesnima i unesrećenima, čime su zadužili cijelu zajednicu te postali poticaj i uzor budućim darivateljima. Hvala im!

Spašavanje velikog broja života ovisi o transfuzijama krvi i krvnih pripravaka, a jedini izvor jest čovjek – darivatelj krvi. U Hrvatskoj se u prosjeku prikupi oko 160.000 doza krvi na godinu. *M. Mladić*

Posjet Kotoribi

N etko je jednom rekao: „Upoznaj domovinu da bi je više volio!“ Toga se pridržavaju i članovi KUK-a na svojim izletima. Tako smo se, nakon rujanskog izleta u Mađarsku, potkraj listopada ponovno osvrnuli na ljepote i zanimljivosti naše domovine. Naš cilj je ovaj put bila Kotoriba, jedno od najvažnijih mjesta na jugoistoku Međimurja. Kotoriba graniči s Mađarskom, a još su u 16. stoljeću Zrinski sagradili utvrdu zvanu Kotori kako bi se obranili od Turaka koji su prijetili s druge obale Mure. Kotoriba je danas pitoreskno međimursko mjesto s nešto više od 3000 stanovnika. Sa zanimljivostima mjesta upoznao nas je Marijan Rusak, predsjednik Matice umirovljenika Kotoribe, koji je sve vrijeme boravka bio s nama u ulozi vodiča. Tako smo saznali da je za to malo mjesto važna željeznica, opjevana i u pjesmi *V Kotoribi cug mašina fučnula* koja govori o sudbini mnogih koji su upravo željeznicom iz Kotoribe odlazili u daleke krajeve.

Željeznička pruga danas dijeli novu od stare Kotoribe, a zanimljiv je podatak da je to prvo mjesto u Hrvatskoj koje je 24. travnja 1860. dobilo željezničku prugu. Istina, pruga nije otvarala vezu sa Zagrebom, već je u dužini od 41 km prolazila kroz Hrvatsku od Kotoribe, preko Čakovca do Macinca. No, to je već bilo važno za razvoj tog dijela Hrvatske.

Jedna od značajki Kotoribe je i obrt košaraštva, koji se razvio nakon II. Svjetskog rata. Posjetili smo obrt Pogorelec koji ima četiri zaposlenika, a bavi se preradom vrbovih šiba za izradu košara. Također smo saznali da je najveća tvrtka u mjestu Mura Plast, koja ima 400 radnika i proizvodi predmete od plastike. Jedno od posebnih

mjesta je crkva Sedam Žalosti Blažene Djevice Marije i Svetoga Križa. Crkva potječe iz 18. st., a prvotno je bila samo kapela Svetoga Križa koja je kasnije nadograđivana. Župnik Ivan Kljunić ispričao je mnoge zanimljivosti. Crkva izgrađena 1776., posvećena je 1784. i danas je po veličini treća crkva u jugozapadnoj Hrvatskoj. Razgledali smo i etno zbirku koja je od 2003. smještena u kuriji župnog dvora. Zbirka je stara oko 200 godina i ima 32.000 eksponata, a o njoj se brine Društvo žena Kotoribe.

Dakako, ono što je neizbježno u Međimurju, pa tako i u Kotoribi, jest ulje. Upravo zato smo posjetili uljaru Siladi, koja proizvodi poznato bučino ulje i ulja od suncokreta, uljane repice i soje. Na kraju ovih zanimljivih posjeta uslijedio je odlazak u gostionicu Mlin, gdje smo nastavili s onim najveselijim dijelom izleta, što podrazumijeva ručak, muziku i ples. Puni novih saznanja i dojmova, vratili smo se u Zagreb. *M. Cvek*

Obilježavanje godišnjice KUK-a

P osebno važan datum za Klub umirovljenika KONČAR je 17. listopada. Naime, na taj dan 2000. osnovan je Klub, popularno prozvan KUK, a ove godine proslavili smo njegov 24. rođendan. Lijep jesenski dan doprinio je da se okupi zaista veliki broj članova na ovom veselom druženju.

Naša mala svečanost započela je izvođenjem himne KUK-a, *Pjesma zlatnog doba*, koja se izvodi u takvim prigodama još od jubilarne 10. godišnjice Kluba. Uz prigodni pozdrav predsjednice Jasminke Lenartić, kao i kratku rekapitulaciju rada Kluba tijekom 2024. godine, istaknuti su i pojedini članovi zaslužni za besprijekoran rad Kluba – Ivica Tehel, Ivan Blažičević, Zoran Lenartić, Vera Madicka, Đurđica

Slavnić i Milica Blažina.

Među mnogobrojnim inicijativama predsjednice Lenartić je i obilježavanje rođendana naših članova uz prigodne poklone. Naravno da su se slavljenci Biserka Komerički, Zoran Anđelković, Đurđa Brezovec i Ivan Blažičević ugodno iznenadili i obradovali. Posebno smo se sjetili našeg „majstora za organizaciju izleta“ Ivana Blažičevića, koji je za uspomenu dobio i veliku zajedničku fotografiju s izleta u Mađarsku. Na kraju, s obzirom na to da smo domjenak pripremali u vlastitom aranžmanu, posebna pohvala ide svim članicama koje su pripremile razne salate, izvrsne kolače i nekoliko torti.

Dvadeset i četvrti rođendan KUK-a dostojno je obilježen, a „dirigentska pali-

ca“ naše predsjednice koja je sve osmislila bila je u punom zamahu. *M. Cvek*

Končarevci na 32. Zagrebačkom maratonu

U nedjelju prijepodne, 13. listopada, uži dio Zagreba živio je u ritmu 32. Zagrebačkog maratona. Više od 5500 trkača i trkačica iz čak 78 zemalja trčalo je zagrebačkim ulicama, a start i cilj su kao i svake godine bili na Trgu bana Josipa Jelačića. Uz utrku na 42 kilometra, održan je i polumaraton, utrka na 10 kilometara, a trčala se i štafeta.

Trčanje po glavnom gradu svakako je jedan od posebnih doživljaja koji ne propuštaju ni končarevci rekreativci. Neke smo uhvatili okom objektivna, za neke saznali od kolega, a sigurno ima još onih za koje nismo čuli ili ih ne poznamo, jer, ipak, ima nas oko 5300 u Grupi KONČAR.

U maratonu su nastupili Tomislav Đurenec iz KONČAR – D&ST-a i Neno Jelić iz

KONČAR – Aparata i postrojenja. Polumaraton su istrčali Dario Dizdar iz D&ST-a, Milenko Blažević iz KONČARA d.d. te Katarina Lukač i Elvir Baltić iz KONČAR – Metalnih konstrukcija, dok su utrku na deset kilometara završili Hrvoje Teklić iz D&ST-a i Vedran Dvorščak iz KONČAR – Energetskih transformatora.

Tea Fable iz Zaprešića i Ivan Dračar iz Zagreba pobjednici su ovogodišnjeg maratona, a polumaratonske utrke Kenijac Hilary Kimaiyo i Kenijka Glorious Jepkirui.

Dan prije održane su i dječje utrke na kojima se natjecalo 600-tinjak djece u dobi od šest do deset godina, odnosno od predškolskog uzrasta do 4. razreda osnovne škole. *M. Mladić*

ŠAH KLUB KONČAR

Sa seniorskih natjecanja

Krajem listopada završeno je natjecanje u III. hrvatskoj šahovskoj ligi centar-A. Nakon jedanaest odigranih mečeva, ŠK Končar ubilježio je četiri pobjede, pet neriješenih ishoda i tri poraza čime je osvojio peto mjesto u konkurenciji dvanaest klubova. Na konačnoj ljestvici ŠK Končar sakupio je trinaest meč-bodova, šest manje od prvoplasiranog ŠK Ban Jelačić iz Zaprešića. Nakon povratka u III. ligu, smatramo sezonu uspješnom jer je bez problema izborni ostanak u ligi, a opći dojam je kako je vrlo malo nedostajalo za plasman u viši rang natjecanja.

Kroz cijelu sezonu šahovsko umijeće uspjelo je pokazati ukupno petnaest naših igrača čime je pomlađeni ŠK Končar pokazao jaku snagu tima i dugu klupu. Zapaženi individualni učinak ostvarili su Bruno Pavčević (6/9 pojedinačnih bodova)

i Ruža Purkić (4,5/6 pojedinačnih bodova). Ruži čestitamo na osvojenih čak +43,8 FIDE rating bodova i želimo joj dobru formu na predstojećem debiju ŠK Končar u II. hrvatskoj šahovskoj ligi za seniorke.

Ekipa Končar 2 natjecala se u V. hrvatskoj šahovskoj ligi. Ukupan plasman bio je u drugom planu, a priliku za nastup i odmjeravanje šahovskog umijeća s odraslim protivnicima dobilo je sedamnaest polaznika škole šaha ŠK Končar. Čestitke našim igračima Borni Mihokoviću (+54,8), Luni Vukoja (+103,6), Marku Majeriću (+57,2) i Andreju Krašnjaku (+59,6) na odličnoj berbi FIDE rating bodova. *K. Starčević*

DAN OTVORENIH VRATA

Institut ispunjen radošću i znatiželjom djece

Marina Mladić

UKONČAR – Institutu za elektrotehniku (Institut) sunčano subotnje prijepodne 12. listopada bilo je određeno željno iščekivanom događaju kojim je mališanima približen mamin i tatin posao, njihovi kolege i radni zadatci.

Danu otvorenih vrata za obitelji zaposlenika i prijatelja i ove se godine posebno radovalo sedamdesetak djece svih uzrasta koji su Institut ponovno ispunili smijehom, veseljem i radoznavnošću, upoznavajući tvrtku u kojoj rade njihovi najmiliji.

S oduševljenjem su otkrivali razne tajne ispitnih laboratorija koje su im na za njih razumljiv način predstavili zaposlenici Instituta. Tako su saznali što se ispituje u klimatskoj i EMC komori, zašto se velika komora za ispitivanje buke naziva 'gluha komora', ali doznali i vezu između sunca, elektromagnetskih valova i uređaja koji nas okružuju. Upoznali su laboratorij za visoko-

naponska ispitivanja i zavirili u impresivan svijet novog laboratorija za velike električne strojeve i pogone. Posebno je uzbuđenje nastalo u kemijsko-fizikalnom laboratoriju gdje su i najmlađi među njima kao pravi kemičari u bijelim kutama napravili svoje prve znanstvene pokuse te kad su vidjeli demonstraciju robota za praćenje linije uz glazbu s Tesline zavojnice.

Druženje je nastavljeno, uz okrepu, na vanjskom prostoru iza Upravne zgrade Instituta gdje su postavljeni zračni dvorac i kreativno igralište s različitim oblicima laganih blokova. Dok su se djeca igrala, odrasli su provodili vrijeme s prijateljima i kolegama.

Ozarena dječja lica i zadovoljni mame i tate nakon dana provedenog u svijetu Instituta potvrdili su važnost takvih nezaboravnih druženja kojima se svi vesele. Stoga se u Institutu već raduju sljedećem susretu s klincima i klinkezama i njihovim roditeljima.

XXII.

MALONOGOMETNI TURNIR ZA PRVAKA KONČARA

4. i 5.1.

11. i 12.1.

od 9 do 22 sata
dvorana SUTINSKA
VRELA

Kategorije:
SENIORI I VETERANI

Prijave do nedjelje 1.12.2024. na e-mail:
koncar.nogomet@gmail.com

Izvlačenje grupa u srijedu 4.12.2024. u 14 sati,
Poslovni neboder, 4. kat, soba 407

Informacije: Miljenko Kostanjevac
mob: 099 3114 066 (VPN 534)
e-mail: koncar.nogomet@gmail.com

Organizator:
KOORDINACIJA SMH-IS KONČAR
Pokrovitelj:
KONČAR d.d.

KONČAR
Inspirirani izazovima